

پیش آهنگ

کتابی برای درک نیازهای نخستین هنرجویان موسیقی

نویسنده: محمد عبدلی

تخته آتش

موسیقی و ادبیات

نویسنده: دکتر محمد عبدلی

انتشارات

آذینه گل مهر

انتشارات آذینه گل مهر

پیش آهنگ

محمد عبدلی

چاپ نخست، پاییز ۱۴۰۴

تیراژ: ۱۰۰ نسخه

طراح جلد: رضا صالحی

ویراستار: ساسان سادات‌آخوی

چاپ و صحافی: دیجیتال تهران

کلیه حقوق برای مؤلف محفوظ است.

شابک ۹۷۸-۶۲۲-۵۳۷۲-۵۵-۹

نشانی ناشر: خیابان انقلاب، بین فخرآری و دانشگاه، جنب بانک ملت، پلاک ۱۲۰۲، طبقه زیرین

قیمت:

فهرست

۱۳	پیشگفتار
۱۶	مقدمه
۱۹	فصل نخست: ابتدای راه
۲۱	تقسیم‌بندی هنرجویان موسیقی
۲۴	چرایی، چگونگی
۲۷	آغاز راه
۳۵	فصل دوم: موقعیت‌سنجی
۳۷	انتخاب استاد
۴۱	انتخاب ساز
۴۳	ویژگی‌های ساز مناسب (تار، سه‌تار)
۴۷	نگهداری از ساز (ویژه‌ی تار و سه‌تار)
۵۰	اساس آموزش در موسیقی کلاسیک ایرانی چیست؟

۵۳	انتخاب رپرتوار آموزش در موسیقی کلاسیک ایران
۵۷	فصل سوم: آمادگی های نخستین
۵۹	مقدمه
۶۰	یادگیری های پیش از کلاس
۶۲	همراهی با ریتم
۶۵	آمادگی دست پیش از حضور در کلاس
۶۸	ارتباط با صدای نت ها
۷۵	چگونه ساز خود را کوک کنیم؟
۸۳	توجه به اکول در زمان تمرین
۸۵	شنونده ساز خود باشید
۸۷	فصل چهارم: راهبردهای زمانی، مکانی در تمرین
۸۹	پیشرفت، انتظار شیدایی
۹۲	اختصاص زمان تمرین در برنامه های روزانه
۹۷	هماهنگی با خانواده
۹۹	شناسایی ساعت های کارآمد
۱۰۰	شناسایی مکانی مناسب برای تمرین
۱۰۳	کیفیت ساعت های تمرین
۱۰۷	فصل پنجم: چگونگی تولید در موسیقی
۱۰۹	چگونه باید قطعات ریتمیک را تولید و اجرا کرد؟
۱۱۲	چگونه گوشه های موسیقی دستگاهی (ردیف) را اجرا کنیم؟

۱۲۳	از آموخته‌های خود استفاده کنید
۱۲۴	ردیف سازی و آوازی
۱۲۶	حفظ صحیح درس‌ها
۱۲۹	تشخیص زمان اجرایی قطعه
۱۳۱	مطالعه آثار صوتی همسو با درس
۱۳۳	توجه به خواسته‌های آهنگ‌ساز
۱۳۵	تولید تمرین‌های شخصی از درس‌ها
۱۳۸	تصویرسازی، توجه به نخستین نت و نت پایانی
۱۴۲	یادداشت‌برداری از موضوع کلاس
۱۴۵	اطلاعات، دانش
۱۴۹	مشق شنوایی
۱۵۱	تمرکز در تمرین
۱۵۳	مطالعه در موسیقی
۱۵۶	تمرین در ذهن
۱۵۹	درست کردن آرشو صوتی از خود
۱۶۱	تمرین‌های دوره‌ای با دوستان
۱۶۳	فصل ششم: انضباط
۱۶۵	احترام به استاد
۱۷۰	حضور و غیاب هنرجو
۱۷۳	پرداخت شهریه

۱۷۷	فصل هفتم: انگیزه
۱۷۹	انگیزه‌های خود را تقویت کنید
۱۸۳	نقش خانواده در پیشرفت هنرجویان در موسیقی
۱۸۸	داشتن رپرتوار اجرایی
۱۹۰	درخواست هنرجویان از شنوندگان و وظیفه‌ی شنوندگان در خصوص شنیدن

تقسیم‌بندی هنرجویان موسیقی

به طور معمول هنرجویان موسیقی را می‌توان به دو دسته تقسیم کرد:

۱. گروهی که سابقه‌ی موسیقی در خانواده‌ی آن‌ها وجود دارد.
 ۲. گروهی که سابقه‌ی موسیقی در خانواده وجود ندارد و هنرجو از نخستین افراد این خانواده است که علاقه‌مند به تحصیل موسیقی شده است.
- گروه نخست به دلیل وجود فضای موسیقی در خانواده و با توجه به مشاهده‌ی نحوه‌ی کارکرد و چگونگی رفتار در این حوزه بخشی از مطالب بنیادین آموزشی را درک کرده‌اند و می‌دانند که تمرین و تولید در موسیقی چگونه شکل می‌گیرد. معمولاً این گروه به همین دلیل راه هموارتری را پیش روی خود دارند و این در حالی است که گروه دوم که با عوامل مساعدکننده‌ی محیطی از سوی خانواده روبه‌رو نیستند مسیر حرکت دشوارتری را تجربه خواهند کرد.
- متأسفانه به دلیل سابقه‌ی تاریخی و برخورد عمومی اجتماع با موسیقی در ادوار پیشین، هنوز خانواده‌هایی هستند که برای این هنر والا ارزشی قائل نیستند و همراهی با آن را برای فرزندان خود کاری بیهوده می‌دانند و از آن‌جا که نوازندگی و هنر موسیقی نیازمند حمایت‌های

فراوانی است از این رو فرزندان این خانواده‌ها با مشکلات بسیاری مواجه می‌شوند که جا دارد اولیای محترم با بازاندیشی و درک صحیح‌تری این مقوله را بررسی و بستری مناسب را برای آموختن فرزندان خود فراهم آورند.

به طور کلی موسیقی از جمله فنونی است که چنانچه نسل پیش (خانواده) راهی را رفته باشند نسل بعد از آن مسیر هموارتری را تجربه خواهند کرد و به فراخور زحمت نسل قبل، ادامه‌ی راه برای نسل جدید ساده‌تر خواهد بود و این اتفاق تا جایی پیش خواهد رفت که در برخی از موارد تنها نیاز باقی‌مانده همان ساعت‌های تمرین و پشتکار در این هنر است، چرا که نسل قبل، بسیاری از نیازهای واقعی را برآورده کرده‌اند و بستری مناسب را به فرزندان خود تحویل داده‌اند تا بیشترین نتیجه حاصل گردد.

در این گروه به دلیل همکاری‌های احتمالی والدین با دیگر افراد حرفه‌ای این حوزه و همچنین به جهت آن که والدین به بسیاری از ملزومات آموزشی از جمله ساز، کتاب‌های موسیقی، مقالات متعدد، آرشیو صوتی و ... دسترسی دارند، بستر مناسب‌تری در این زمینه فراهم شده است و این در حالی است که همواره تهیه ملزومات در خانواده‌های گروه دوم می‌تواند سبب کندی و گرفتاری گردد، چرا که بخشی از زمان و هزینه خانواده صرف خرید لوازمی خواهد شد که احتمالاً اولیا علاقه و ضرورتی به تهیه‌ی آن نمی‌بینند و حتی پس از تهیه این لوازم و به‌طور اخص ساز نیز لازم است مکانی مناسب برای مشق آن در نظر گرفته شود که این نیز خود معضلی دیگر است و تبعات زیادی را دارد و در نهایت نقش ارتباط‌های حرفه‌ای است که خود یکی از مهم‌ترین عوامل موفقیت به شمار می‌رود و گویی چون میراثی گران‌بها نزد گروه نخست به یادگار مانده است.

گروه دوم به دلیل ناآشنایی و احتمالاً ناهمواری بستر، همواره با چالش‌های بی‌شماری روبه‌رو خواهد شد. (که هدف از طرح چنین نوشتاری نیز آگاهی از بخش‌هایی از آن‌ها است.)

پیام خوب آن‌که فاصله‌ی میان این دو گروه می‌تواند با هوشمندی و رعایت اصول و پشتکار در نهایت از بین برود و هر دو گروه را با هم برابر کند.

گویند سنگ لعل شود در مقام صبر آری شود ولیک به خون جگر شود

و شوربختی آن‌که چنانچه گروه نخست از خصیصه و نعمتِ هوشمندی و پشتکار برخوردار نباشند به طور قطع تمامی سرمایه‌ای را که در اختیار دارند از دست خواهند داد.

درک صحیح از موقعیت توسط هنرجوی نوپای موسیقی می‌تواند سبب گردد که وی دورنمایی از آنچه در انتظار است را داشته باشد و برای رفع مشکلات پیش روی، راهکارهای احتمالی را در نظر بگیرد.

دوستان، همکاران و استادان محترم؛
لطفاً در صورت تایید مطالب کتاب پیش روی آن را به هنرجویان خود معرفی
فرمایید. البته نه به منظور حمایت از آن بلکه به دلیل کمک به اعتلای موسیقی
این سرزمین و سهولت در امر آموزش خود.

Prelude

A Book for Understanding
the initial Needs of Music students

Author: Mohammad Abdoli

9 786225 372559